

De pædagogiske vinde
skifter retning-
igen

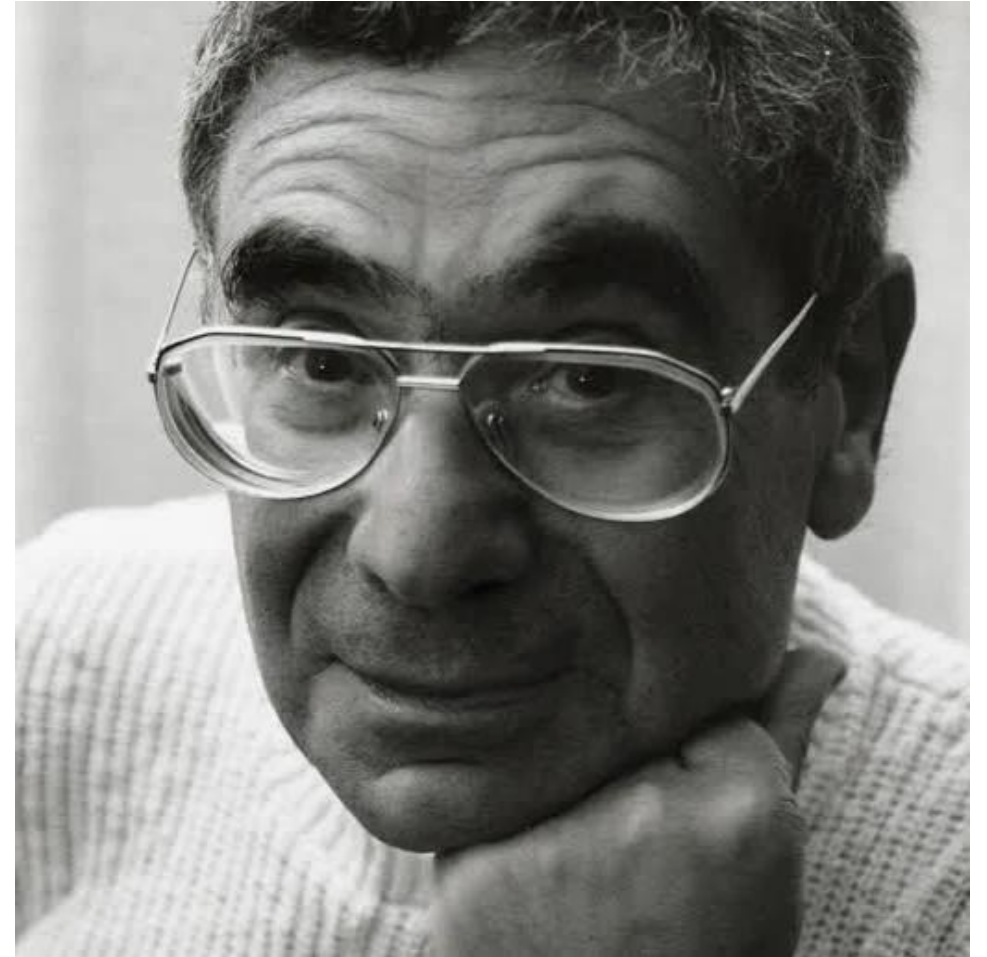

Feeling dizzy on the pedagogic roundabout: influences in literacy education

Hvorfor Bernstein?

ved Ruth Mulvad

Hvorfor fandt Basil Bernstein på det kvadrant som vi skal arbejde med i dag?

17. årsmøde, SFLP

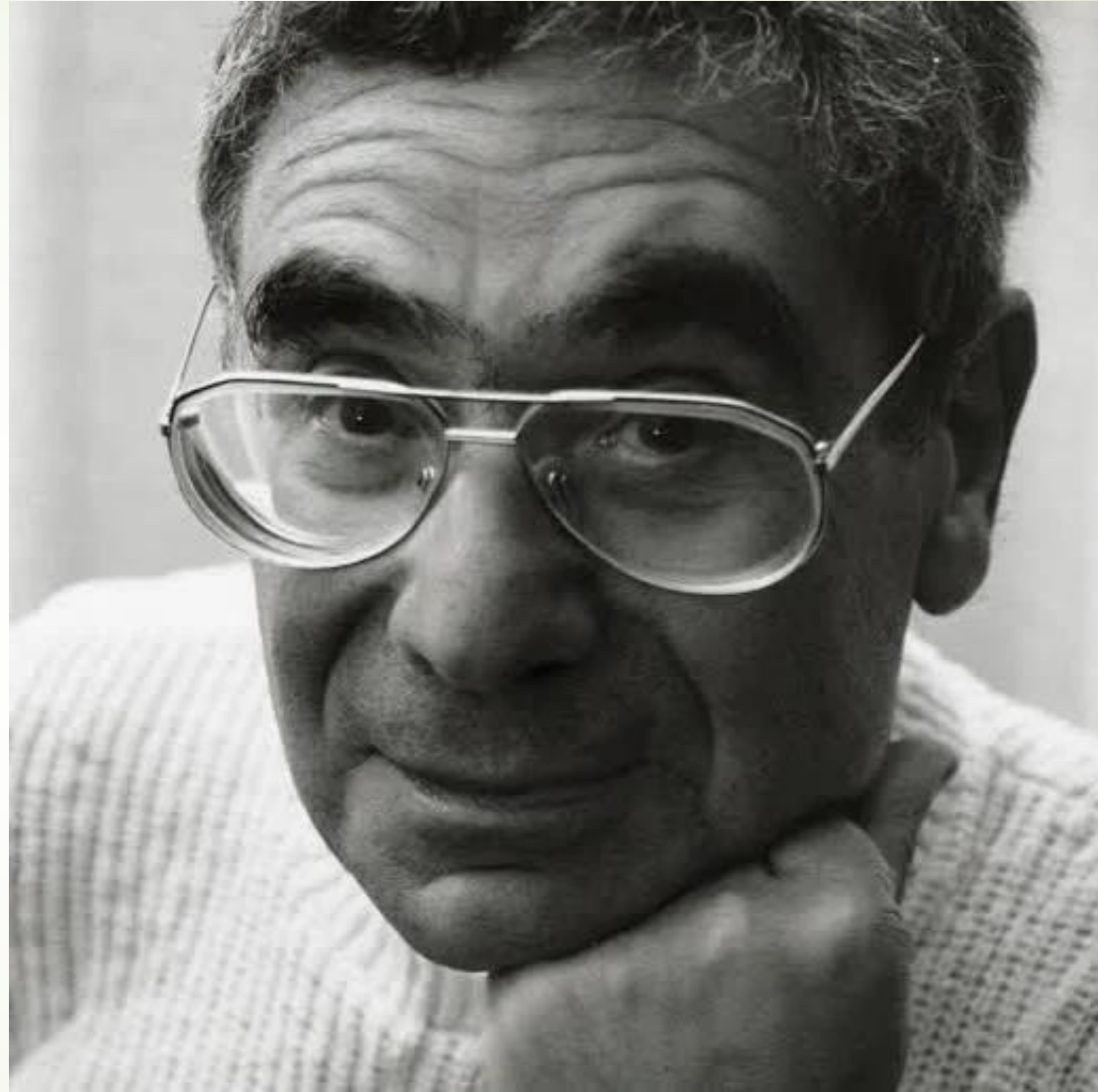
Ruth Mulvad

-

Hvem var Basil Bernstein?

- 1924-2000
- Voksede op i en fattig immigrant-familie i det østlige London
- Underviste social udsatte drenge
- Studerede sociologi
- Uddannelsessociolog og sociolingvist
- London School of Education 1962-1990

Basil Bernstein i samtiden

- 1960'erne: uddannelsesboom i Europa
 - I DK fx lige ret til lige uddannelse (S), mellemaskolen afskaffes, HF oprettes, SU indføres, nye universiteter planlægges/bygges, nye klasser og kvinder tager uddannelse osv. osv.

Hvorfor er det bestemte grupper, arbejderklassen, som ikke får del i uddannelse og dermed del i samfundsgoderne?

Mødet mellem Bernstein og Halliday

1958-1962: Halliday er lektor i almen lingvistik i Edinburg,

- Educational linguistic: skoleprojekter: *Giv os en grammatik der kan bruges!*
- Basil Bernstein holder gæsteforlæsning om uddannelsesfiasko og sociale klasser

Bernsteins kodeteori

- Sproget udvikles forskelligt, men med fælles træk der følger socialiseringen i arbejderklasse og middelklasse
- Uddannelsesfiasko: fordi de sociale koder clasher

Konsekvenser for Bernstein

En kraftig storm!

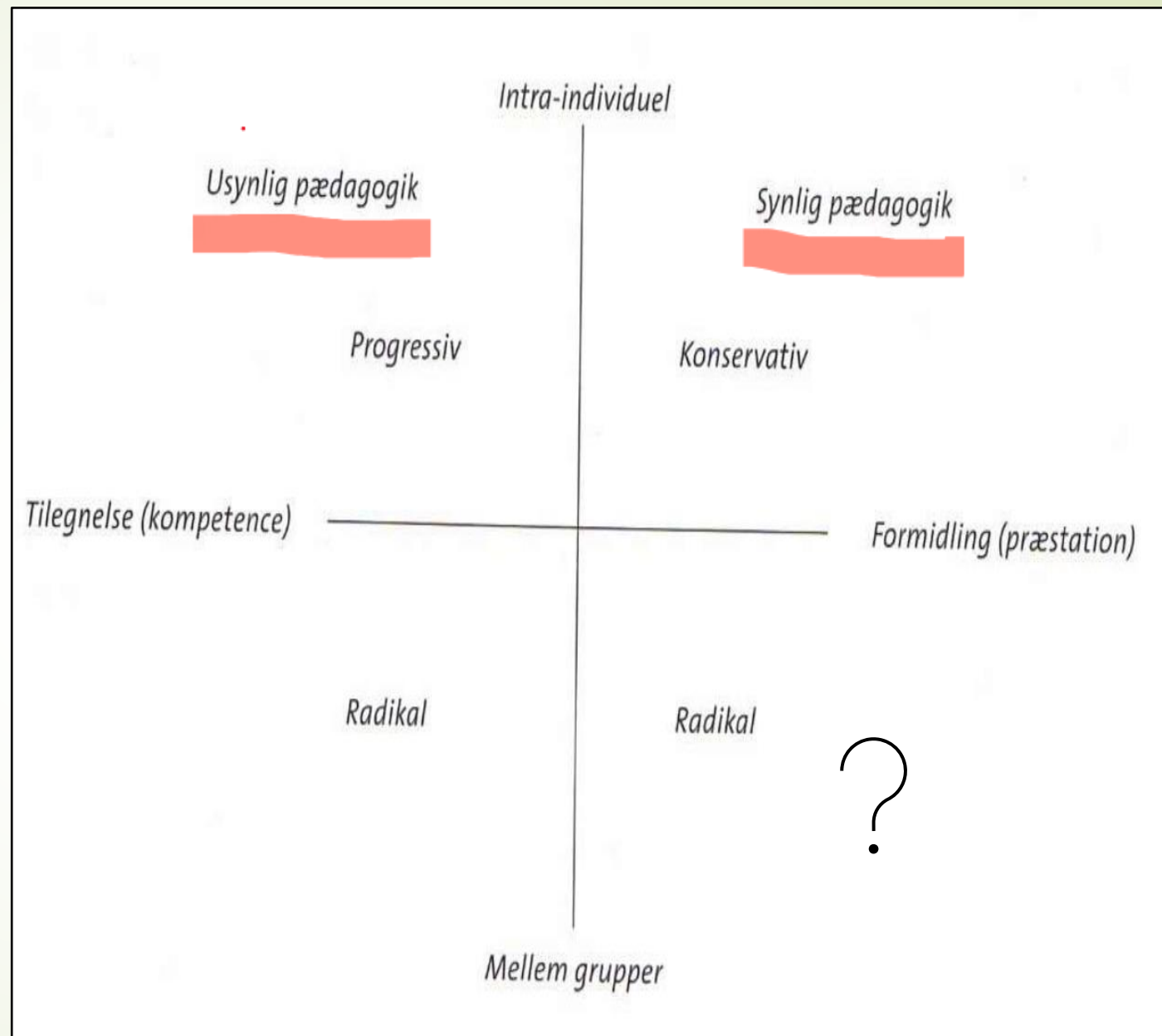
- *Restringeret og elaboreret kode* – de sociale koder blev misforstået som sproglige mangler hos individer!
- BBs teori om sammenhængen mellem sproglig udvikling og socialiseringsmønstre blev gjort til et moralsk spørgsmål!
- Nogle forskere satte sig for at vise at arbejderklassens (og andre udsatte grupper) sproglige koder var gode nok!
- Der blev sået tvivl om der overhovedet fandtes sociale koder, om der var en sammenhæng mellem klasse, adfærd/værdisæt og sprog!

Bernstein kom sig aldrig over stormen!

Han ændrede i 1996
restringeret og elaboreret
kode til kodeorientering

og

kastede sig over
uddannelsessociologi

Bernstein 1990

Halliday og Hasan og

Bernstein:

- Sproget bruges forskelligt: sociale klasser og skolen har forskellige koder/socialiseringsmønstre

- Uddannelsesfiasko: fordi koder clasher

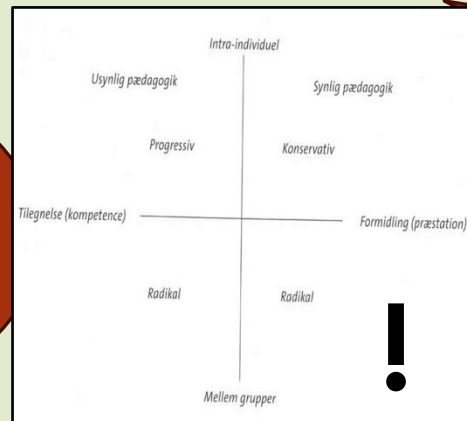
Ruqaiya Hasan: empirisk bevis for at adfærd og sprog er to sider af samme sag og hvordan uddannelsesfiaskoen empirisk ser ud i klasserummet

Halliday: en kode kan ikke forklares i sproget selv, kun beskrives.

Forklaringen ligger i de **kontekster** hvori sproget udvikles og fungerer, **register** (1964)

Halliday: Language is what it is because of what it has to do

Halliday: Educational failure is really a social problem, not a linguistic

Semantic
Variation

Meaning in Social
and in School

equinox

Referencer

Bernstein, B. (1990): Klasseforskelle og pædagogisk praksis. I: Chouliarraki, L. & M. Bayer (red). *Basil Bernstein. Pædagogik, diskurs og magt*. Akademisk.

Halliday, M.A.K., A. MacIntosh, P. Stevens (1964): *The linguistic sciences and language teaching*. Longmans

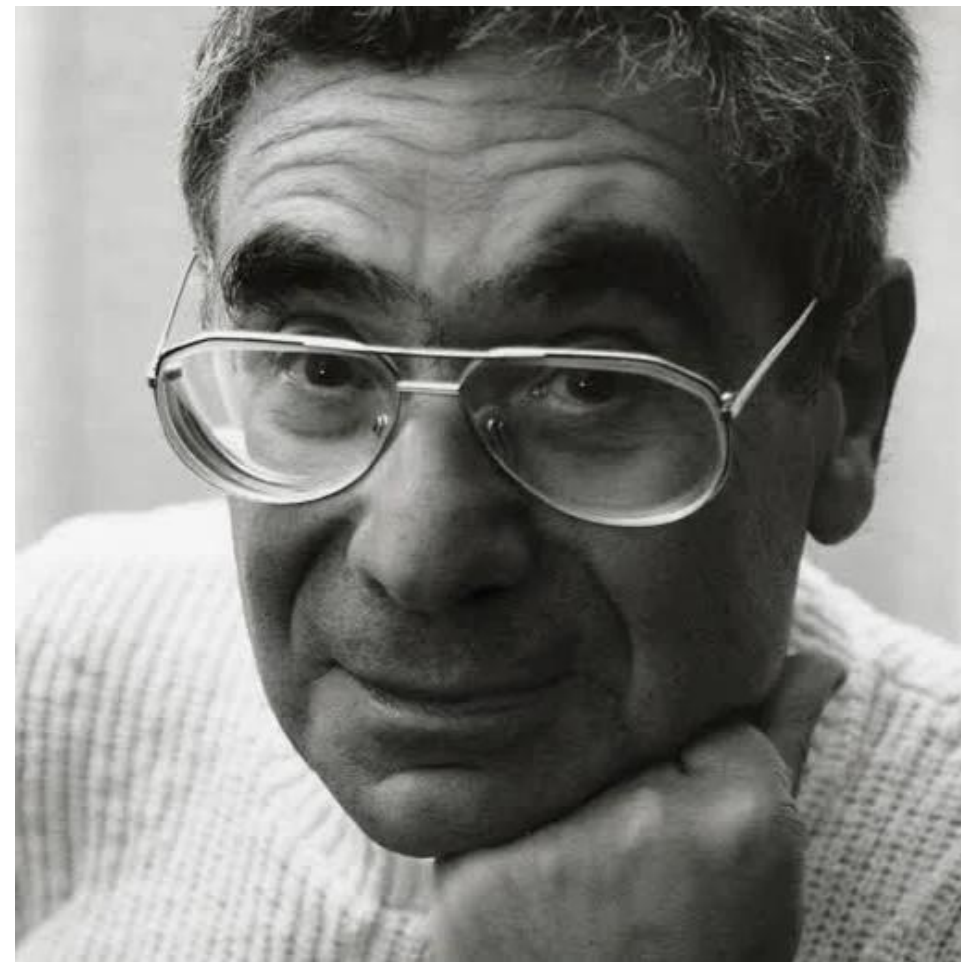
Halliday, M.A.K. (1978). *Language as social semiotic: The Social Interpretation of Language and Meaning*. Edward Arnold.

Hasan, R. (2009). *Semantic Variation: Meaning in Society and Sociolinguistics*. Vol. 2 in the Collected Works of Ruqaiya Hasan. Edited by Jonathan Webster. Equinox.

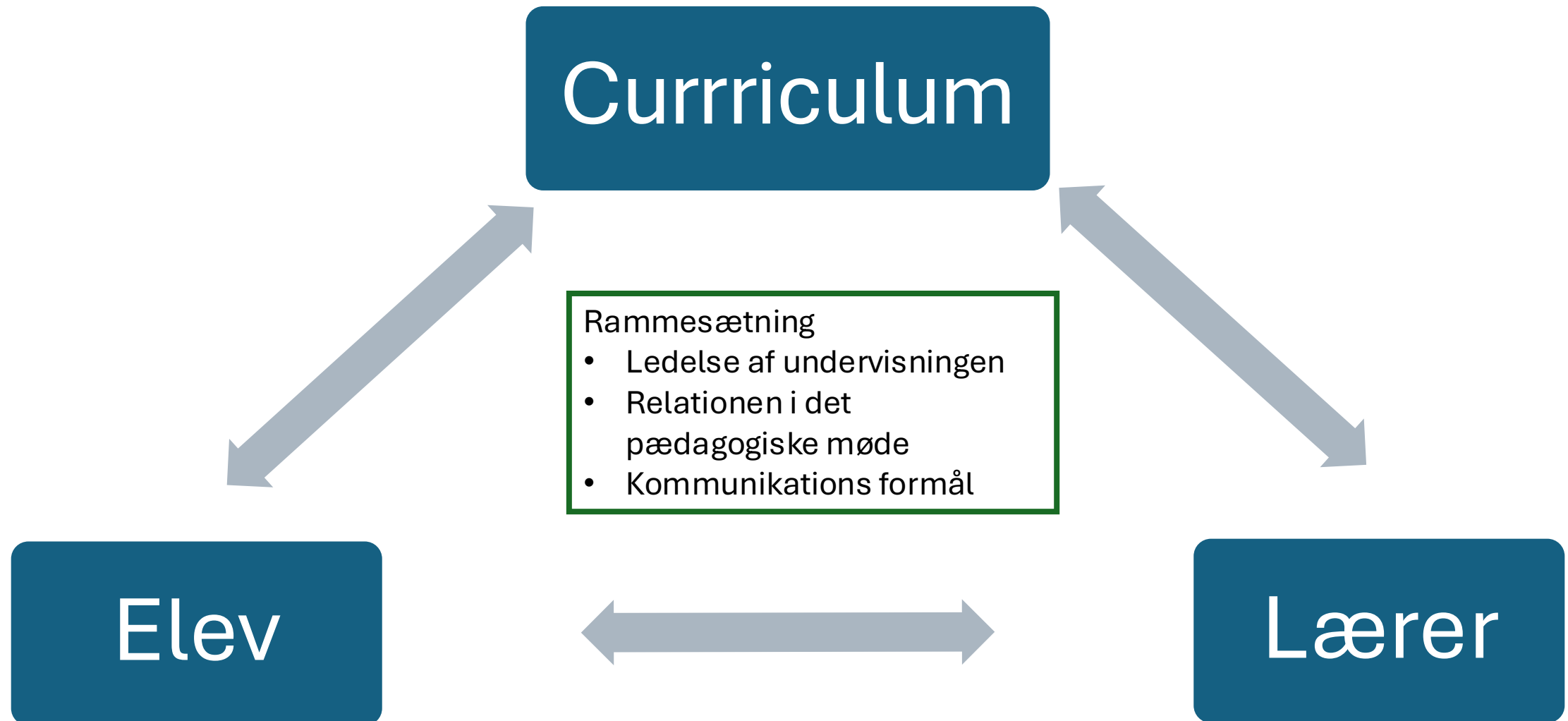
Jacobsen, G.K. & R. Mulvad (in progress). Rekontekstualisering af socialsemiotik/SFL. *Globe: A Journal of Language, Culture and Communication*. Aalborg Universitet.

Modeller for pædagogik didaktik

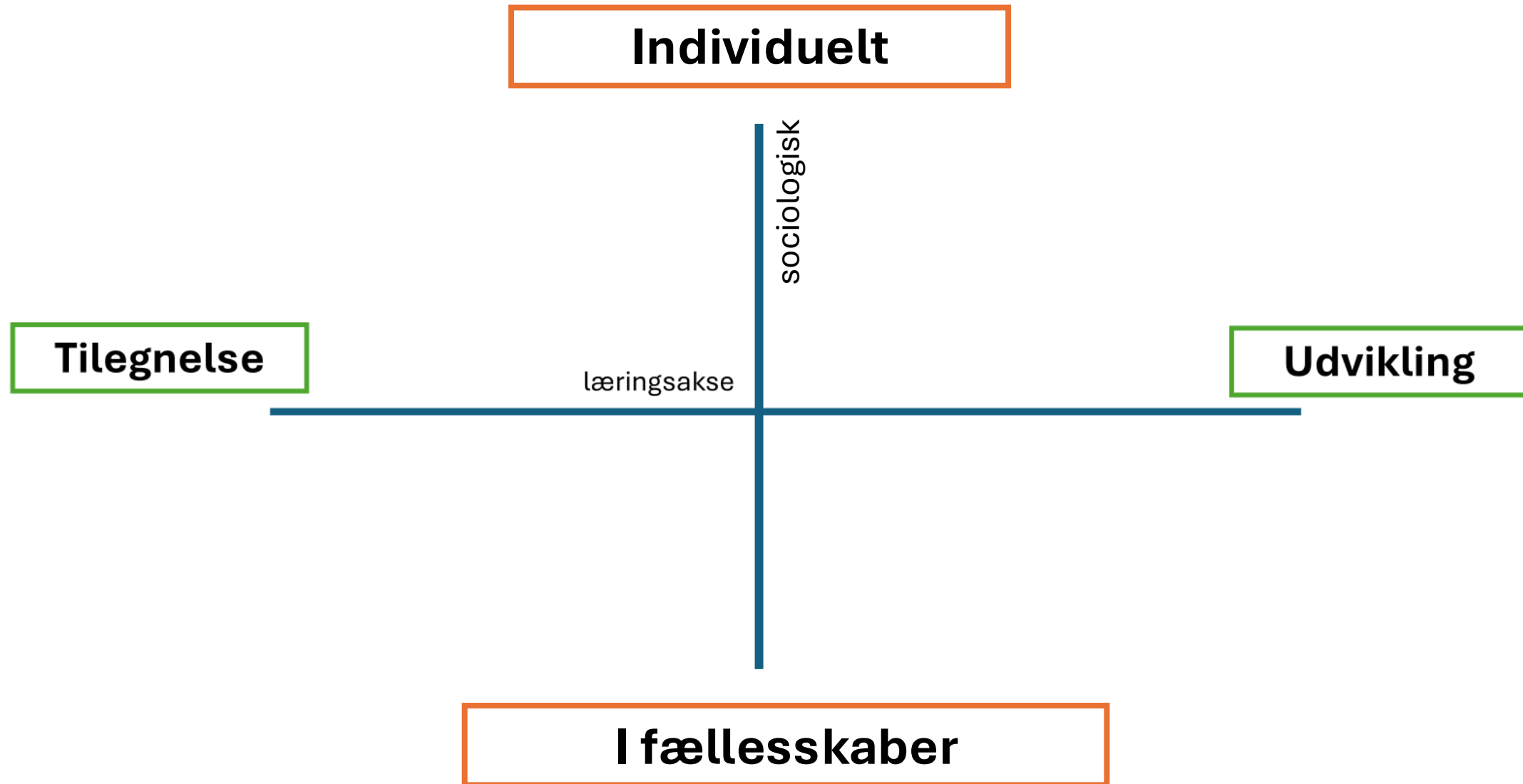
v

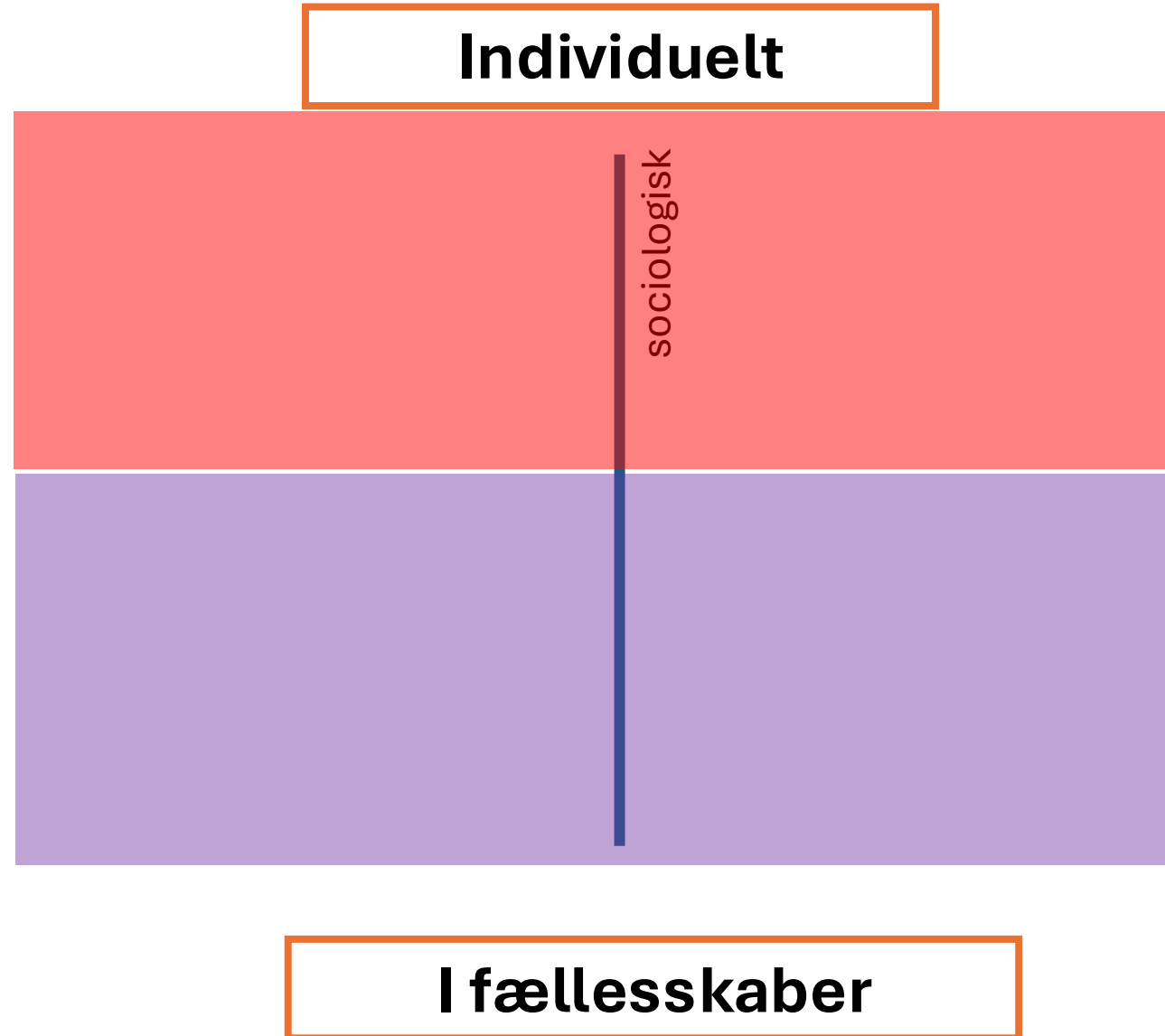
Bernstein : Definition af pædagogik

Didaktikker – Bernsteins kvadranter

Didaktikker – Bernsteins kvadranter

Didaktikker

Tilegnelse

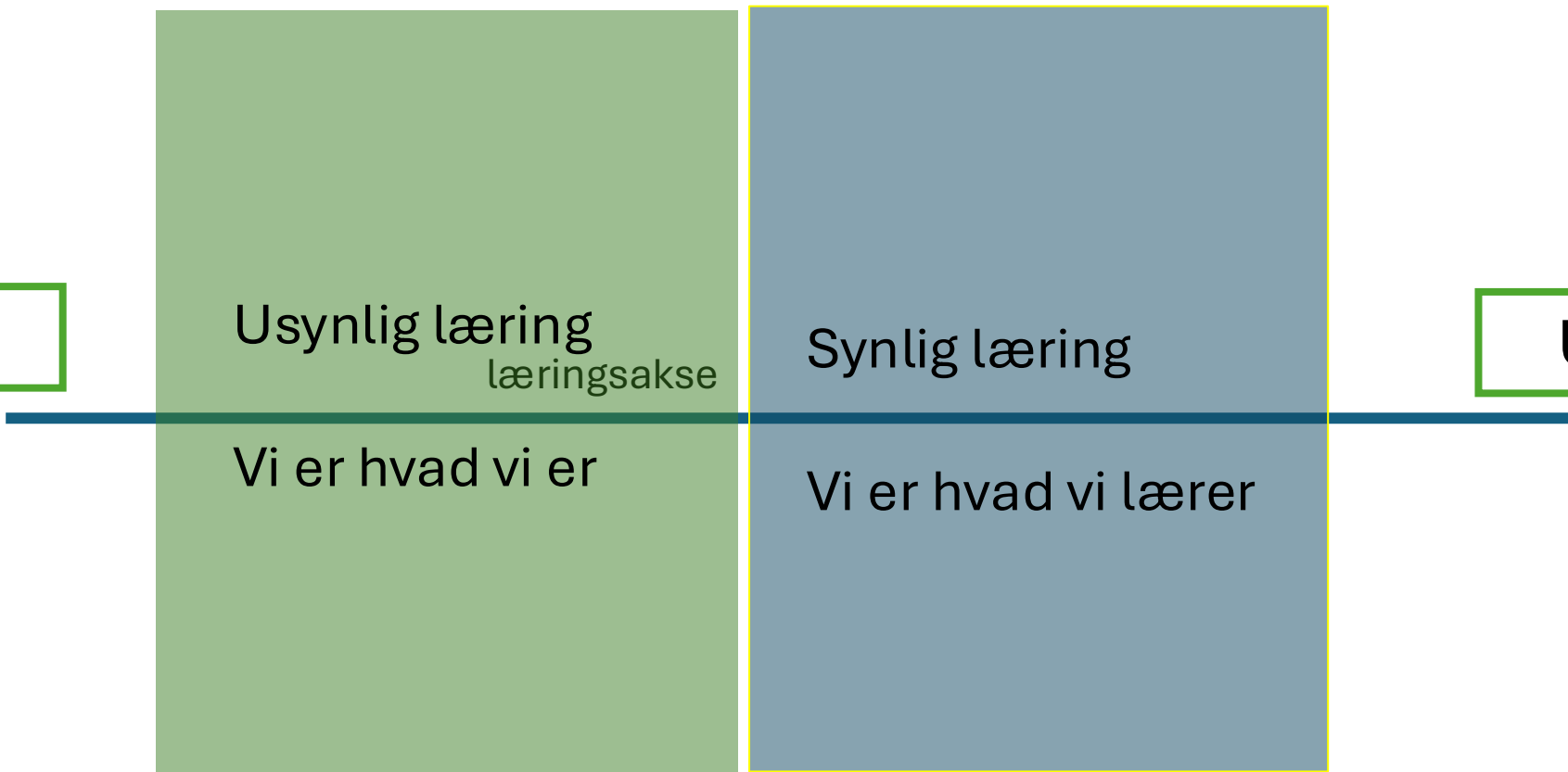
Usynlig læring
læringsakse

Vi er hvad vi er

Synlig læring

Vi er hvad vi lærer

Udvikling

Didaktikker

Individuelt

Tilegnelse

læringsakse

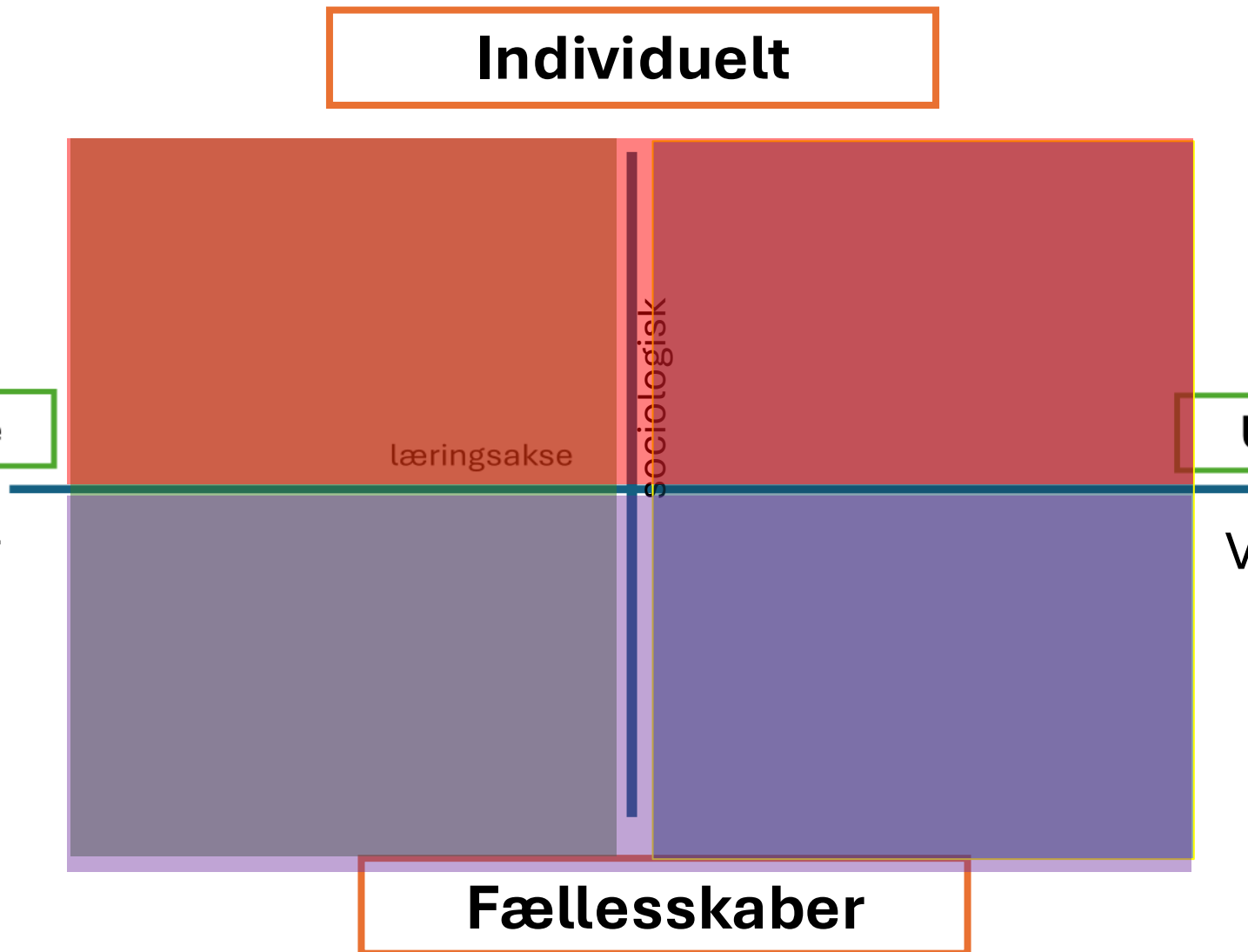
Udvikling

sociologisk

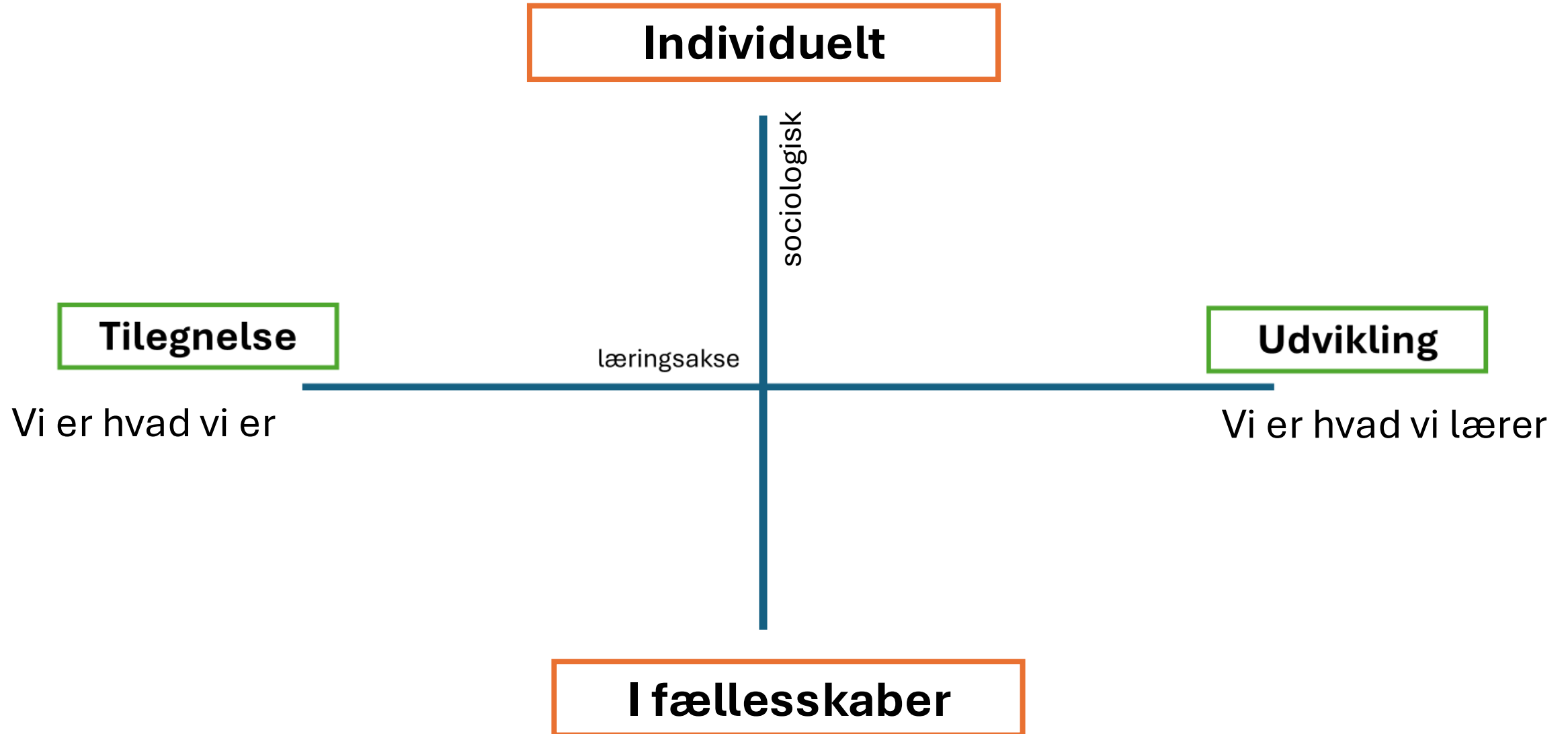
Vi er hvad vi er

Vi er hvad vi lærer

Fællesskaber

Didaktikker – Bernsteins kvadranter

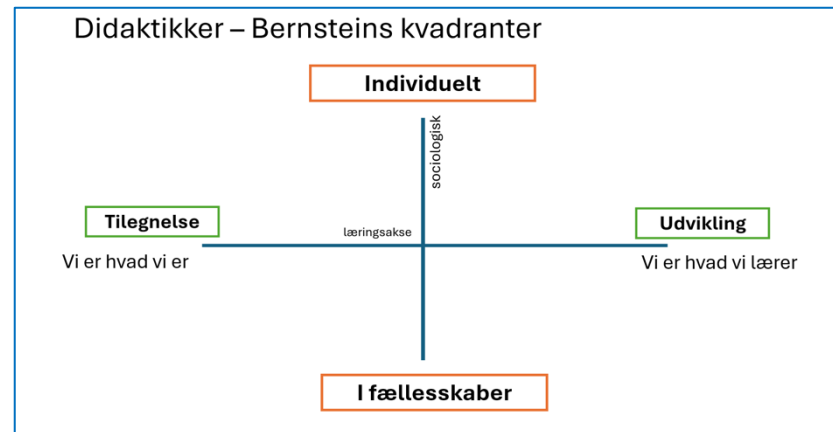

Fælles opgave

Hvad siges og gøres ofte i undervisningen:

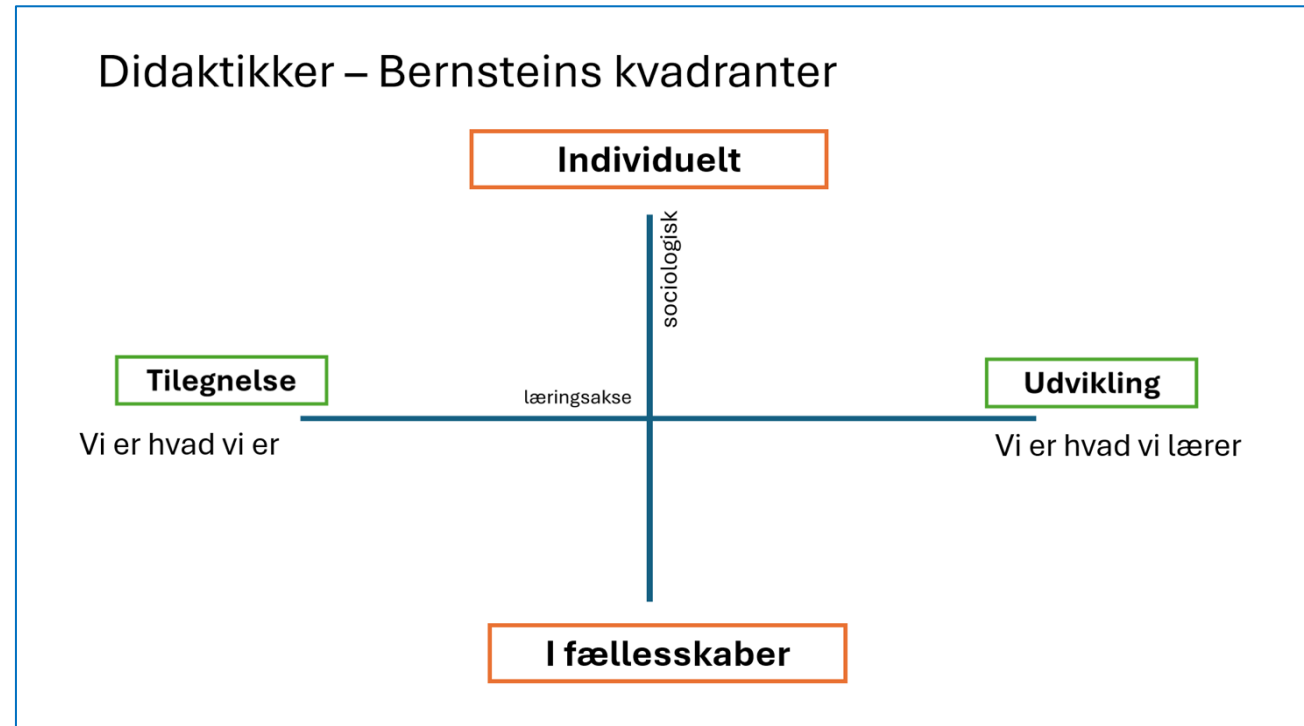
Sæt de udleverede udsagn ind i de rum I synes passer

Skriv gerne flere udsagn på sedlerne

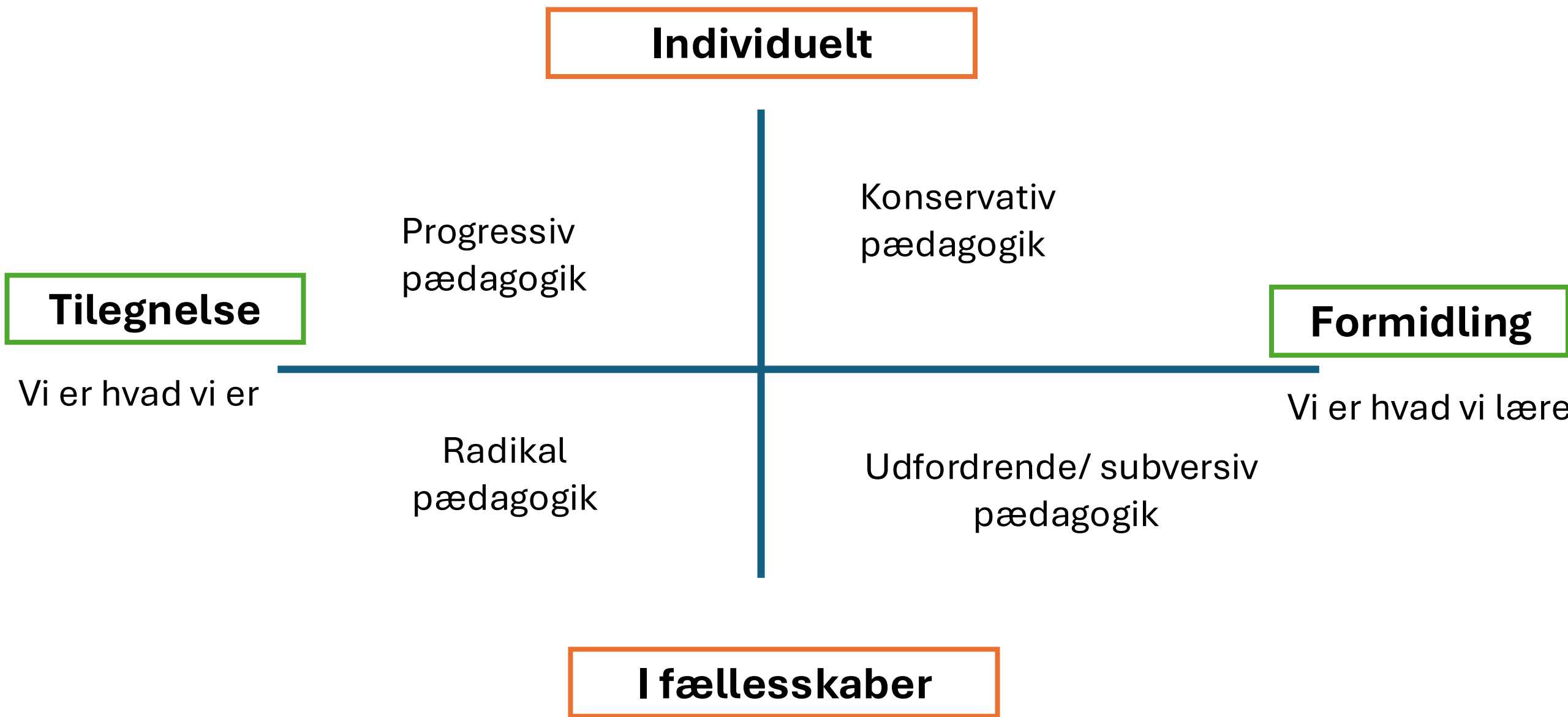

Fælles opgave

- Sæt jeres udsagn og egne post-it ind i det rum I synes passer.

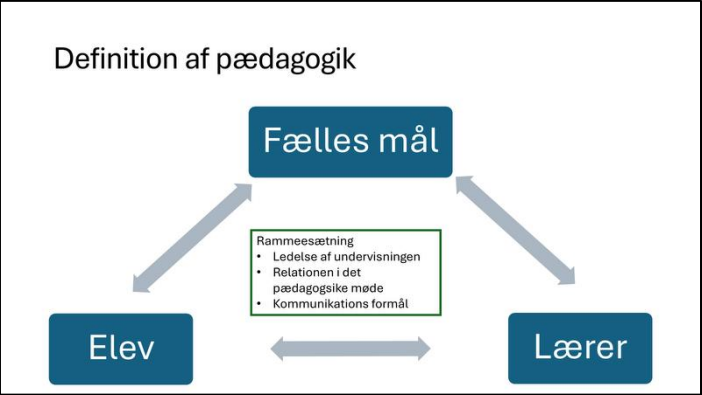
Didaktikker

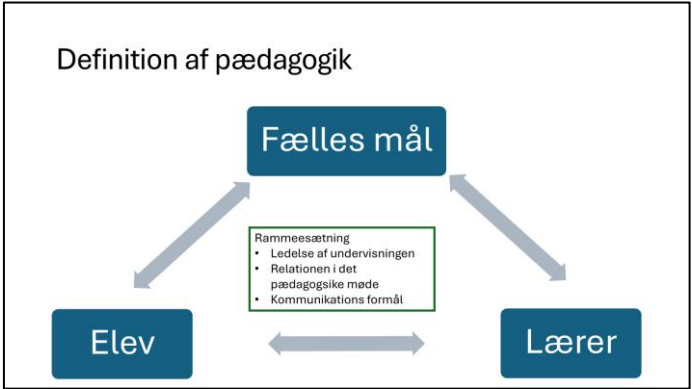
Didaktikker

Individuelt

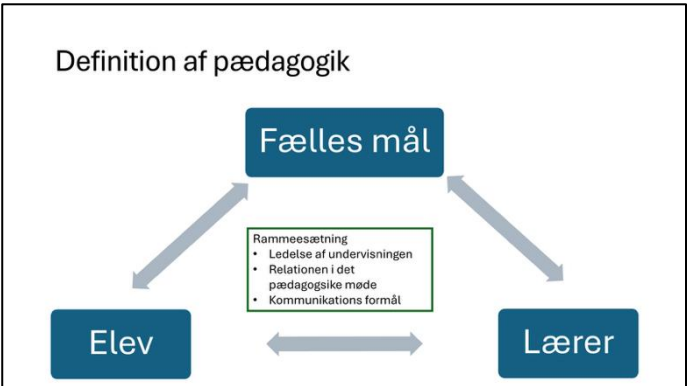
Tilegnelse

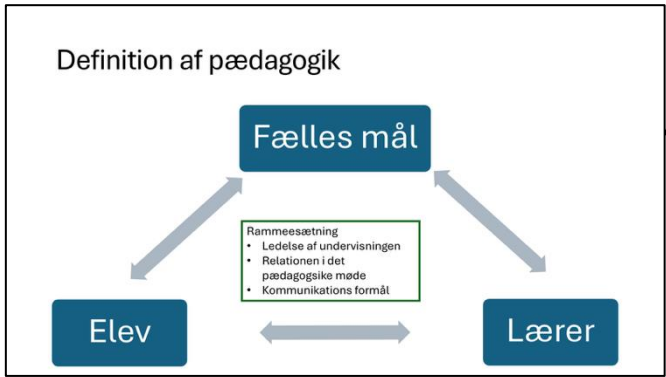
Formidling

Vi er hvad vi er

Vi er hvad vi lærer

I fællesskaber

Didaktikker

Individuelt

Progressiv pædagogik

- Du gør det så godt du kan
- Eleven har **ansvar for egen læring**
- Læreren skal **facilitere** – følg elevens interesse
- Temaer der fanger og **tilskynder et engagement**

Tilegnelse

Radikal pædagogik

- Du er det du, kommer med.
- Læreren **modtager dig som ligeværdig**.
- Tilstedeværelse, **aktiv deltagende** og kan forhandle med **udgangspunkt i deres egen baggrund**, sprog, kultur og interesse. Personlig succes er et must.
- **Stof de er optaget af**. De faglige temaer fanger og tilskynder et engagement, som inddrager elevernes kulturelle baggrund

I fællesskaber

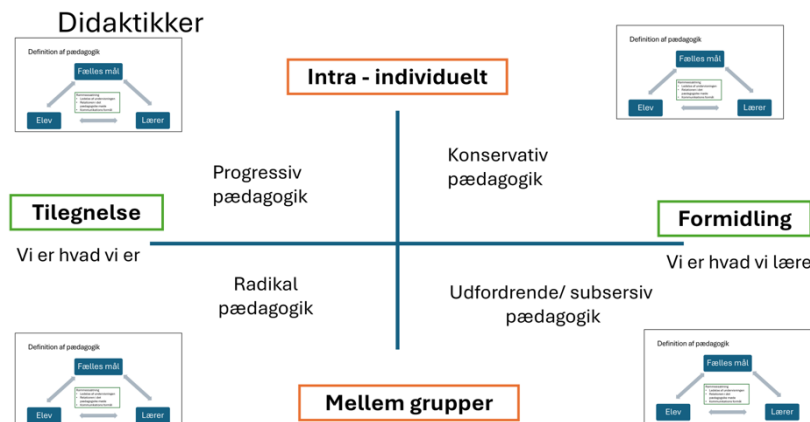
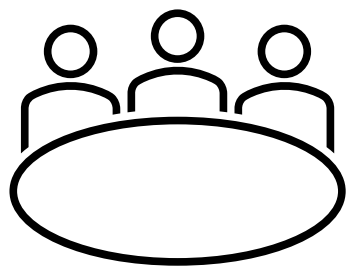
Konservativ Pædagogik

- Du er det, du viser. Læring skabes gennem **træning og gentagelser**
- Læreren som **dirigent /autoritær**
- Eleven som **modtager** af undervisning og respondent på det fremlagte, samt viser interesse
- **Pensum**

Udvikling

Subversiv/ Udfordrende pædagogik

- Du er det, du lærer. Læring for alle i et socialt og fagligt fællesskab
- **Læreren er faciliterende og autoritativ**
- **Aktiv lærende i faglige kontekster**. Alle oplever deltagelses- og **udviklingsmulighed**. Opnår tillid til egen læring og faglig udvikling.
- **Faget er sprog** - At kunne anvende stoffet. Tager hensyn til pensum, som inddrager elevernes sociale baggrund

Diskuter disse kvadranter en af gangen

- Hvem tager skade og hvem profiterer i klasserummet
- Hvordan/hvornår passer denne kvadrant med min praksis og dele af det jeg står for som lærer?

Didaktikker

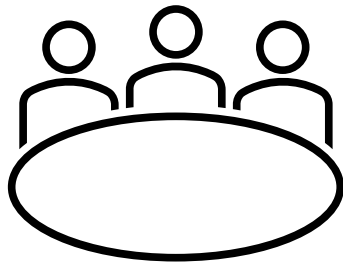
Individuelt

Konservativ Pædagogik

- Du er det, du viser. Læring skabes gennem **træning og gentagelser**.
- Læreren som **dirigent /autoritet**
- Eleven som **modtager** af undervisning. Eleven responderet på det fremlagte samt viser interesse
- **Pensum**

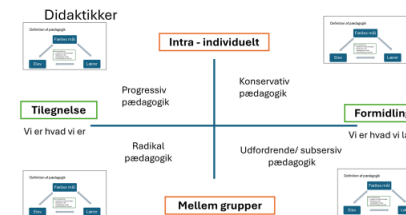
Tilegnelse

Udvikling

Diskuter denne kvadrant

- Hvem tager skade og hvem profiterer i klasserummet
- Hvordan/hvornår passer denne kvadrant med min praksis og dele af det jeg står for som lærer?

I fællesskaber

Didaktikker

Individuelt

Progressiv pædagogik

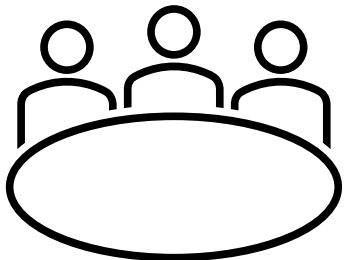
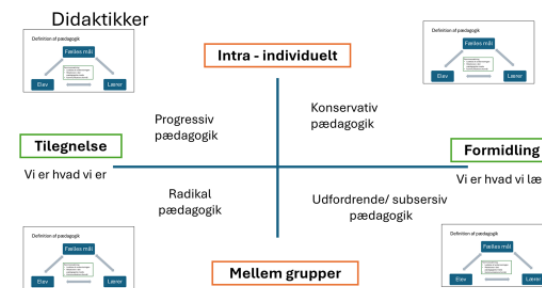
- Du gør det så godt du kan
- Eleven har **ansvar for egen læring**
- Læreren skal **facilitere** – følg elevens interesse
- Temaer der fanger og **tilskynder et engagement.**

Tilegnelse

Udvikling

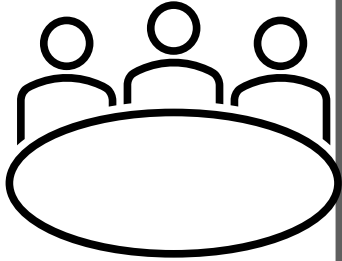
Diskuter denne kvadrant

- Hvem tager skade og hvem profiterer i klasserummet
- Hvordan/hvornår passer denne kvadrant med min praksis og dele af det jeg står for som lærer?

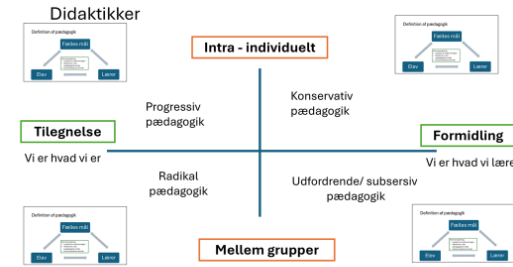
I fællesskaber

Didaktikker

Diskuter denne kvadrant

- Hvem tager skade og hvem profiterer i klasserummet
- Hvordan/hvornår passer denne kvadrant med min praksis og dele af det jeg står for som lærer?

Tilegnelse

Radikal pædagogik

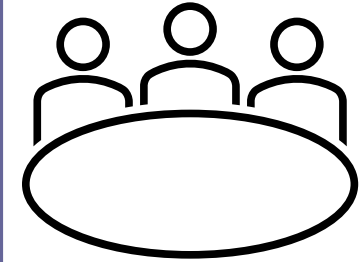
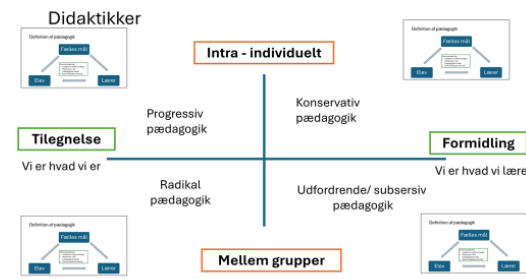
- Du er det du, kommer med
- Læreren **modtager dig som ligeværdig**
- Tilstedeværelse, **aktiv deltagende** og kan forhandle med **udgangspunkt i deres egen baggrund**, sprog, kultur og interesse. Personlig succes er et must
- **Stof eleverne er optaget af.** De faglige temaer der fanger og tilskynder et engagement som inddrager elevernes kulturelle baggrund

Udvikling

I fællesskaber

Diskuter denne kvadrant

- Hvem tager skade og hvem profiterer i klasserummet
- Hvordan/hvornår passer denne kvadrant med min praksis og dele af det jeg står for som lærer?

Tilegnelse

Udvikling

Subversiv/ Udfordrende pædagogik

- Du er det du lærer. Læring for alle i et socialt og fagligt fællesskab
- **Faciliterende og autoritativ**
- **Aktiv lærende i faglige kontekster.** Alle oplever deltagelses- og **udviklingsmulighed**. Opnår tillid til egen læring og faglig udvikling.
- **Faget er sprog** - At kunne anvende stoffet. Tager hensyn til pensum, som inddrager elevernes sociale baggrund ?

I fællesskaber

opsamling

Fagfornyelsen – stikord

- Elevernes stemme / perspektiv --> elevinddragelse
- Engagerende undervisning
- Motiverende undervisning
- Medbestemmelse
- Undervisning på baggrund af elevernes interesser
- Praksisfaglighed
- Virkelighedsnær og praksisorienteret
- Den didaktiske treklang: Engagement, kundskaber, myndighed
- Faglige og sociale fællesskaber
- Faglig fordybelse
- Anvendelsesorienteret

Faglige og sociale
fællesskaber betyder

Undervisningens rammer skal
tage afsæt i og imødekomme
elevernes forskellige
styrker og forudsætninger.

Hermed skabes mulighed
for at indgå i faglige
og sociale fællesskaber.

Beskrivelse fra Fagfornyelsen

Virkelighedsnær og
praksisorienteret betyder

Undervisningens rammer skal
give eleverne mulighed for at opnå
erfaringer og erkendelser gennem
praktiske, anvendelsesorienterede og
skabende aktiviteter.

Netop det, der skal udvikle
engagement og faglige
kundskaber, der kan anvendes
i andre sammenhænge.

Beskrivelse fra Fagfornyelsen

Elevinddragelse og
medbestemmelse betyder

Undervisningens rammer skal sikre,
at eleverne inddrages i beslutninger
ift. undervisningens planlægning,
gennemførelse og udvikling.

Lærerne har det overordnende
didaktiske og pædagogiske ansvar,
men det sker i samarbejde med eleverne
for at give mulighed for at inddrage
elevernes erfaringer og perspektiver
aktivt i undervisningen.

Beskrivelse fra Fagfornyelsen

Faglig fordybelse betyder

Undervisningens rammer skal
invitere eleverne til fordybelse
i fagenes kernestof – samt på
tværs af fag.

Fordybelse i faglige spørgsmål,
erfaringer og erkendelser, der
skal understøtte fagligt
engagement – og dermed
mulighed for at udvikle kundskaber,
herunder praktiske færdigheder.

Beskrivelse fra Fagfornyelsen

Overordnede didaktiske principper

Når vi skal sigte mod en undervisning i og på tværs af fagene, hvor eleverne udvikler engagement, kundskaber og myndighed.,

Fra de nuværende faghæfter til fagplanerne

Fra: Vi er hvad vi lærer --> vi er
hvad vi er??

- Muligvis en bevægelse:
- Fra: konservativ pædagogik - med et forsøg på at lave mål for undervisningen, viden og færdigheder og faglig progression
- Til: progressiv pædagogik, hvor elevernes interesser og engagement er bærende.
- Måske med elementer fra radikal pædagogik: Elevernes modersmål beskrives som en ressource, der skal indtænkes (jf. translanguaging)

Tre typer indhold

- Fænomenbaseret indhold, som eleverne kan opleve, u
gøre sig erfaringer med (fx årstider, fortællinger, kroppen, højtider,
tekster)
- Metodisk indhold – på baggrund af erfaringer, faglige
tankegange, undersøgelsesmetoder (målemetoder,
strategier)
- Teoretisk indhold – teori om det undersøgte
(hvorfor er det på denne måde)

Didaktikker

Intra - individuelt

Progressiv pædagogik
Piaget
Chomsky
Dewey

Reformpædagogik

Konservativ pædagogik
Behavioristiske teorier
Pavlov
Tankpasser undervisning

Radikal pædagogik
Vygotsky
Freire
Freinet

Kommunikativ undervisning

Udfordrende pædagogik
Vygotsky
Halliday
Bernstein

Sprogbaseret SFL undervisning

Tilegnelse

Formidling

I fællesskaber

referencer

Feeling dizzy: <https://www.youtube.com/watch?v=laolkeKc4HU>

Chouliaraki L. og M. Bayer (red) (2001): *Basil Bernstein Pædagoik, diskurs og magt*. Akademisk.

Jacobsen, G.K. & R. Mulvad (in progress). Rekontekstualisering af sociale semiotik/SFL. *Globe: A Journal of Language, Culture and Communication*. Aalborg Universitet.

Vygotsky og stilladsering

https://open.substack.com/pub/carlhendrick/p/in-search-of-vygotsky?utm_campaign=post&utm_medium=web